

Information från Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Skadedjur

Alla platser där livsmedel förvaras riskerar att bli angripna av skadedjur. För att hjälpa till att identifiera och motverka detta har vi på Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen, Miljöavdelningen tagit fram information om de vanligaste skadedjuren. Du får även tips och råd om åtgärder för att motverka/minska skadedjur i din verksamhet.

Mjölbaggar

Livnär sig på mjöl- och grynprodukter. Livsmedel som blivit angripet får en gråaktig färg och möglar lätt. Mjölbaggar utsöndrar ett starkt lukttande sekret och lukten tenderar att sitta kvar i angripna varor. De kan tränga sig in i tättslutande förpackningar och de är mycket rörliga när de söker efter en plats att lägga sina ägg på. *Storlek: vuxna ca 4-6 mm, larver ca 10 mm.*

Plattbaggar

Plattbaggar angriper en rad olika skafferi-varor som spannmål, bröd, pasta, torkad frukt, nötter, kryddor, tobak och snus. De trivs bäst i höga temperaturer. Om temperaturen där honan lägger ägg är något högre än normal rumstemperatur kan de bli väldigt många på kort tid. Till skillnad från mjölbaggar så luktar inte plattbaggar. *Storlek: ca 2-3 mm.*

Bröd- och tobaksbaggar

Livnär sig i huvudsak på hårt bröd, pasta, torkade grönsaker, nötter och kryddor. Tobaksbaggarna dras även till varor med nikotin. Larverna gräver gångar inne i livsmedlen, oförklarliga hål i livsmedel kan därför vara utgångsvägar för de färdigutvecklade skalbaggarna. *Storlek: ca 2-4 mm.*

Åtgärder för att minska skadedjur

- Förvara skafferivaror torrt, svalt och i förslutna behållare eller förpackningar.
- Täppa igen otäta lister, hål och liknade
- Se till att golvbrunnar och elementrör är hela och täta.
- Se till att det inte finns möbler, bråte, buskar eller annan växtlighet i direkt anslutning till fastighetens vägg.

Kackerlackor

Kackerlackor äter allt, och livsmedel som blivit angripna bör kasseras omedelbart, då det är förorenat med dess avföring och sekret. De är smittbärare av en rad olika sjukdomar och deras sekret kan ge upp-hov till allergisk reaktion hos människor. Kackerlackor är nattaktiva och trivs bäst på fuktiga platser i närheten av mat. Det är vanligt att kackerlackor följer med importvaror från varmare länder och det är därför bra att kontrollera importerade förpackningar. Misstänker du att det finns kackerlackor kan du sätta ut en klisterfälla. *Storlek: ca 10-35 mm, men kan bli större.*

Åtgärder efter ett skadedjursangrepp

Efter ett skadedjursangrepp är det viktigt att rengöra noga. Generella tips är att städa ur skafferi ordentligt: dammsug, torka rent med rengöringsmedel, släng angripna varor och se till att de kommer bort från verksamheten. Kom ihåg att vara extra noggrann kring lister, springor och sprickor.

Mottfjärilar

Livnär sig på mjöl, torkad frukt, nötter, kakao och andra liknande varor. Det är larverna, inte de fullvuxna fjärilarna, som orsakar skador. Larverna spinner trådar när de förflyttar sig i livsmedlet de angri-pit, vilket leder till att det klumpar ihop sig och börjar mögla. Larverna kryper sedan iväg från livsmedlet när de ska förpuppas och nykläckta fjärilar kan hittas trots att livsmedlet slängts. Det är därför viktigt att städa ordentligt i skafferiet när man upptäcker att livsmedel angripits.
Storlek: larver ca 10-15 mm.

Möss och råttor

Möss och råttor äter i princip allt. Deras tänder slutar aldrig växa och de måste gnaga på något hela tiden för att slita ner dem. De kan därför förstöra stora mängder material. De sprider sjukdomar och förorenar med sin avföring. Möss tar sig igenom ett hål på 6mm, råttor 20mm. Råttor kan vara svåra att bli av med, då de gräver stora gångsystem med kamma-re där de har matförråd. De förökar sig snabbt och blir många på kort tid. En mus kan utan ansats hoppa 30cm och en råtta kan hoppa en meter. *Storlek (utan svans): en mus blir ca 10 cm, en råtta blir ca 25 cm.*

Fåglar

Fåglar kan vara ett problem när man till exempel har uteservering. Fåglar kan bära på salmonella, som sprids via dess avföring. För att göra rent bord på uteserveringar är det bäst att torka bort synligt fågelbajs med papper/engångstrasor och desinfektionsmedel. Används samma trasa till flera bord sprids smittämnen via trasan till de andra borden. Utan desinfektions-medel är det inte heller säkert att bordet blir rent från smittämnen. Efter rengöring av borden är det också viktigt att vara noggrann med att tvätta händerna.

Svartmyror

Svartmyror varken bits eller sprider sjuk-domar. Men de kan bli ett problem ge-nom sitt antal. En väldigt liten mängd sött livsmedel kan dra åt sig stora mängder myror. När en myra hittat något att äta lägger den ett doftspår som leder resten av myrstacken till platsen.
Storlek: ca 2-4 mm.

Mer information

Mer information finns på Örebro kommuns webbplats orebro.se och på Livsmedelsverkets hemsida slv.se